

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Cob/72/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413202901
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8413202901.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Šebeňa a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Kohúta ako sudcu spravodajcu, v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting s. r. o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha, Česká republika, IČO: 26429705, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko s.r.o., so sídlom Bratislava 811 09, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: O. G., nar. X.X.XXXX, trvale bytom N. XXX/X, H., občan SR, o zaplatenie zmenkovej sumy 1.415,83 eur s prísl., o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k. 8Cb 119/2013-29 zo dňa 16.6.2014, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok súdu prvého stupňa tak, že návrh na zaplatenie zmenkového úroku 0,25 % denne zo sumy 1.415,83 eur od 6.9.2010 do zaplatenia zamietá.

V prevyšujúcej napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej rozsudok p o t v r d z u j e.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov konania.

P r i p ú š ť a proti výroku o čiastočnom potvrdení rozsudku dovolanie, pretože ide o rozhodnutie, ktoré má po právnej stránke zásadný význam.

o d ô v o d n e n i e :

1) Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom rozhodol, že :

„I. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu vo výške 1.415,83 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25% denne zo zmenkovej sumy 1.415,83 eur od 9.6.2010 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 1.415,83 eur od 6.9.2010 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy vo výške 4,72 eur, to všetko v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

II. Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 84,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 221,54 eur, to všetko v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že navrhovateľ proti odporcovi uplatnil právo na zaplatenie pohľadávky podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007. Právnym titulom návrhu je zmenka so zmenkovou sumou vo výške uvedenej vo výrokovej časti tohto rozsudku, zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo zmenkových súm uvedených v tomto rozsudku, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy za obdobie uvedené v tomto rozsudku a právo na zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy. Indosovaná zmenka je vista zmenkou opatrenou doložkou (na platenie predložiť v lehote 4

rokov od vystavenia). Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Pretože zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Na rubopise zmenky je uvedený indosament, ktorým pôvodný veriteľ zmenku previedol na navrhovateľa. Po zaplatení súdneho poplatku za návrh súd doručoval odporcovi kópiu návrhu s vyplnenou časťou vzorového tlačiva C na odpoveď. Preto bolo postupované podľa článku 7 ods. 3 Nariadenia. Z prvopisu zmenky mal súd preukázané skutkové tvrdenia navrhovateľa uvedené v návrhu. Zmenka, okrem údaju splatnosti, obsahuje všetky náležitosti predpísané článkom I. § 75 zákona číslo 191/1950 Zb.. Napriek tomu nie je neplatná, keďže v zmysle článku I. § 76 ods. 2 tejto právnej úpravy o vlastnej zmenke, v ktorej nie je údaj o splatnosti, platí, že je splatná na videnie. Zmenka na videnie je splatná pri predložení a na platenie musí byť predložená do jedného roka od dátumu vystavenia, ale vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. V prípade žalovanej zmenky, určil vystaviteľ pre predloženie zmenky na platenie lehotu 4 roky odo dňa vystavenia. Z návrhu vyplýva, že remitent predložil odporcovi zmenku na platenie. Doložka „bez protestu“ zbavila remitenta povinnosti urobiť protest pre neplatenie a súčasne preniesla dôkazné bremeno na preukázanie, že lehoty neboli dodržané, na odporcu. Za predloženie zmenky na platenie sa všeobecne uznáva aj jej uplatnenie na súde. Navyše, podľa článku I. § 53 ods. 1 v spojení s § 78 ods. 1 Zmenkového zákona, zmeškaním lehoty majiteľ nestráca práva proti vystaviteľovi vlastnej zmenky. V zmenkách splatných na videnie môžu vystaviteľ v zmysle článku I. § 5 v spojení s § 77 ods. 2 Zmenkového zákona ustanoviť úrokovanie zmenkovej sumy. V danom prípade tak učinil sadzbou 0,25 % denne. Výška úrokovej miery, ktorú je možné ustanoviť vo vista zmenke, Zmenkovým zákonom upravená nie je. Jej určenie sa ponecháva na vystaviteľa. Navrhovateľ zmenku nadobudol indosamentom (rubopisom) a aj keď zjavne k indosácii došlo až po splatnosti zmenky, stal sa riadne majiteľom zmenky, preto môže podľa článku I. § 48 ods. 1 v spojení s § 77 ods. 1 Zmenkového zákona, postihom žiadať od odporcu zmenkovú sumu s dojednanými úrokmi, 6 % úroky odo dňa splatnosti a odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy.

Výrok o trovách konania odôvodnil prvostupňový súd podľa článku 16 Nariadenia. Priznal navrhovateľovi náhradu zaplateného súdneho poplatku i náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, písomné podanie na súd, ako aj 2 krát režijný paušál.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca. Namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávnych skutkových zistení, ku ktorým súd dospel z vykonaných dôkazov, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a neaplikovanie noriem na ochranu práv spotrebiteľa a že porušuje normy európskeho práva na ochranu spotrebiteľa. Uvádza, že v roku 2010 uzatvoril so spol. POHOTOVOST' zmluvu o úvere pričom si požičal sumu 600 eur. Tento zmluvný vzťah je definovaný § 52 ods. 1 OZ ako spotrebiteľská zmluva, keď odporca ako spotrebiteľ nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Má za to, že v danom prípade bolo potrebné aplikovať Zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. a vychádzať pritom z § 3 ods. 3 vit. zákona, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje a aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.. Nepochybne zmluva uzatvorená medzi účastníkmi ako tzv. typová zmluva je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa.. V danom prípade sa podľa odvolateľa prvostupňový súd nezoberal výškou zmenkového úroku, ktorý činí 0,25 % denne, keď z internetovej stránky NBS je zrejmé, že úrokové miery podobného úveru v bankách pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov v roku 2010 činili úrok niekoľkonásobne nižší, ako dohodnutý v zmluve o úvere. Dohoda o výške úrokov sa nesmie priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon podľa odporcu absolútne neplatný tak, ako je tomu podľa odporcu aj v prejednávanej veci. Zvyšok uplatnenej pohľadávky rovnako považoval za neopodstatnený a zároveň vzniesol námietku premlčania. Vzhľadom na uvedené preto navrhol odvolateľ, aby krajský súd rozhodnutie okresného súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Navrhovateľ vo svojom písomnom vyjadrení navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Ako dôvod uviedol, že v konaní uplatnil nárok zo zmenky. Predmetom konania je výlučne zmenka, a nie iný záväzkový právny vzťah. Predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, pričom voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovanej neboli vznesené žiadne námietky. Navrhovateľ je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek

spotrebiteľského vzťahu. Odporca vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť odporca, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo/3/2008 zo dňa 22.10.2008. Je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči navrhovateľovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany odporcu a predovšetkým odporca nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto úlohu a iniciatívu prevzal súd a suploval aktivity odporcu. Podľa odporcu by dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky mala predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku pri poskytovaní spotrebiteľských úveroch. V tejto súvislosti poukazuje navrhovateľ na to, že samotný Zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. pripúšťal, aby na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka. Limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu v čase jej vyplnenia. Zmenka preto aj v prostredí spotrebiteľských úverov mohla byť používaná. Zákon nelimituje použité len istého druhu zmeniek, ani nevylučuje použitie určitých doložiek a podobne prípustné sú akékoľvek zmenky, akékoľvek doložky a zároveň aj blankozmenky s úpravou vyplnenia zmenky v dohode o vyplňovacom práve. Dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatná a nemohla byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, pretože právna úprava explicitne pripúšťala používanie blankozmeniek. Na svoju právnu argumentáciu poukázal na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré vo vyjadrení k odvolaniu cituje.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.) pred vecným prieskumom napadnutého rozhodnutia zodpovedajúco ust. § 213 ods.2 O.s.p. vyzval účastníkov konania, aby sa písomne vyjadrili k možnému použitiu čl. I § 5 ods. 1 a čl. I § 48 ods. 1 zák. zmenkového a šekového (zák. č. 191/1950 Zb. - ZZŠ) a v nadväznosti na ne aj na záver z rozhodnutia Vrchného súdu Olomouc, sp. zn. 4Cmo/214/2002, ktorý výkladom ust. § 48 ZZŠ dospel k záveru, že úroky uvedené na zmenke je možné požadovať len do splatnosti zmenky a od splatnosti pri nezaplatení zmenky, kedy je pôvodný zmenkový záväzok nahradený postihovým záväzkom, je možné požadovať zmenkové úroky len v zákonnej výške s tým, že prijatie iného záveru by znamenalo bezdôvodné zvýhodňovanie zmeniek, ktoré sú úročené oproti ostatným zmenkám. Odvolací súd pritom zdôraznil, že je žiaduce pri aplikácii uvedených ustanovení ZZŠ zaujať stanovisko v súvislosti so skutočnosťami uvedenými samotným žalobcom v návrhu, keď uviedol, že predmetná zmenka bola ešte indosantom predložená vystaviteľovi zmenky na platenie, čím sa stala splatnou a od nasledujúceho dňa (t. j. od 13.9.2010) žalobca uplatňuje v konaní už aj zákonný 6 % ročný úrok.

Na túto výzvu navrhovateľ ani odporca súdu neodpovedali.

Odvolací súd potom preskúmal napadnutý rozsudok bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1, 3, 4, 5 a § 214 ods. 2 O.s.p.).

Nakoľko rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, bol termín verejného vyhlásenia rozsudku uverejnený v zákonom stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.). Po takomto prieskume napadnutého rozhodnutia dospel odvolací súd k záveru, že odvolaniu odporcu možno vyhovieť len čiastočne.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ ako právnická osoba so sídlom v Českej republike, podal dňa 28.3.2013 na Okresnom súde Kežmarok návrh na začatie konania proti odporcovi s bydliskom na území Slovenskej republiky podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu - ďalej len Nariadenia.

Cieľom prijatia Nariadenia bolo zjednodušenie a zrýchlenie cezhraničného konania v spotrebiteľských a obchodných veciach s nízkou hodnotou sporu (bod 4 Preambuly Nariadenia). Cieľom takéhoto konania by malo byť zjednodušenie prístupu k spravodlivosti. Narušenie hospodárskej súťaže na vnútornom trhu pre nerovnováhu vo fungovaní procesnoprávných prostriedkov poskytovaných veriteľom v rôznych členských štátoch, vedie k potrebe prijatia právnych predpisov Spoločenstva zaručujúcich rovnaké

podmienky pre veriteľov a dlžníkov celej Európskej únie (bod 7 Preambuly Nariadenia). V záujme uľahčenia uznávania a vykonávania rozsudku by sa mal rozsudok vydaný v jednom členskom štáte v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu uznať a byť vykonateľný v inom členskom štáte bez potreby doložky vykonateľnosti a bez akejkoľvek možnosti namietať proti jeho uznaniu (bod 30 Preambuly Nariadenia).

Nariadenie upravuje cezhraničné spory výslovne aj v spotrebiteľských veciach. Preto rozsah dokazovania a preskúmvania aj spotrebiteľských vecí prvostupňovým súdom musí sa riadiť Nariadením (čl. 19). Len (tak ako bude zdôraznené ďalej) odvolacie konanie začaté odvolaním podľa článku 17 Nariadenia sa riadi Občianskym súdnym poriadkom (Zákon č. 99/1963 Zb.).

Prvostupňový súd podaný návrh (podľa označeného nariadenia) na predpísanom tlačive spolu s tlačivom C na odpoveď, ako aj s prílohami návrhu na začatie konania, doručil dňa 25.4.2014 do vlastných rúk žalovaného (doručenka pri č.l. 17 spisu). Žalovanému tým vzniklo právo v lehote 30 dní po doručení tlačiva vyplniť časť II. vzorového tlačiva C na odpoveď a v prípade potreby poskytnúť všetky príslušné podporné dokumenty a zaslať ich späť súdu, prípadne mohol svoje stanovisko v tejto lehote akýmkoľvek iným vhodným spôsobom zaslať taktiež súdu. V tejto odpovedi mal žalovaný právo uviesť všetky podľa neho dôležité dôvody a výhrady týkajúce sa podaného návrhu. Žalovaný toto svoje právo nevyužil a v stanovenej lehote nezaslal prvostupňovému súdu vyplnené tlačivo C. O právnych dôsledkoch nedodržania lehoty 30 dní na odpoveď bol odporca poučený na tlačive „C“.

Do rozhodnutia prvostupňového súdu napadnutým rozsudkom, bola okrem podaného návrhu súdu predložená len predmetná zmenka, ktorej obsah popísal v dôvodoch svojho rozhodnutia prvostupňový súd. Pri neuplatnenej obrane odporcom mohol tak súd vychádzať len z obsahu podaného návrhu i predloženej zmenky. Z úradnej povinnosti (ex offa) môže súd prihliadať len na také vady, ktoré sú zistiteľné z textu samotnej zmenky, keď pritom neide o prejav vôle vystaviteľa zmenky, ale o vadu spochybňujúcu samotnú existenciu zmenky. Jedná sa napr. o chýbajúci podpis vystaviteľa zmenky, či podpis, ktorý nie je vlastnoručný (hoci spĺňa náležitosti § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka), o neuvedenie platobného príkazu v zmenke, uvedenie viacerých platobných miest v zmenke, či chýbajúce splnomocnenie zmocnenca k podpisu zmenky za zmocniteľa (článok III., § 3 ods. 2 ZZŠ). Preskúmať správnosť doby platenia zmenkového úroku stanoveného v zmenke, ktorého výška bola uvedená už pri vystavení zmenky, je možné aj bez námietky, či inak prejavenej včasnej formy nesúhlasu dlžníka. Nejedná sa totiž o vadu zmenky, ale o správny výklad jej skutočného obsahu.

To platí aj v konaní podľa Nariadenia o Európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu, kde je navyše právne relevantná takáto obrana odporcu, pokiaľ je uskutočnená v lehote 30 dní od doručenia tlačiva C vo forme „odpovede“.

Z obsahu zmenky vyplýva i záväzok zmenečného dlžníka zaplatiť zmenkový úrok 0,25 % denne od 9. júna 2010. Odporca sám v podanom návrhu (podľa Nar. EP a R č. 861/2007) uvádza, že predmetná zmenka bola ešte indosantom predložená vystaviteľovi na platenie, čím sa stala splatnou a od nasledujúceho dátumu (t. j. od 6.9.2010) odporca uplatňuje podaným návrhom aj zákonný 6 % ročný úrok.

Odvolací súd poukazuje na to, že v zmysle čl. I § 5 ods. 1, 2, 3 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch (ďalej a ZZŠ) úrok je príslušenstvo istiny a jeho výška je závislá od doby, za ktorú sa istina zuročuje. V ods. 3 ten údaj zákon supluje ustanovením, že úroky treba rátať odo dňa vystavenia zmenky, ak nebol určený iný deň. Vystaviteľ môže počiatočný deň stanoviť i pred dňom vystavenia zmenky. Konečným termínom pre beh úrokov je deň „sroku“, od sroku bežia úroky podľa § 48 ods. 1 písm. b) (viď : Zmenkové právo - Komentár : Dr. Karol Kizlink, Dr. Ján Spišiak, Heureka, r. 2005, s. 66)

Podľa uvedeného ust. čl. I. § 5 ods. 1 ZZŠ v zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa čl. I § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.

1/ majiteľ môže postihom žiadať zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané.

2/ šesťpercentové úroky odo dňa zročnosti;

3/ trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;

4/ odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Prvý odsek citovaného § 48 vymedzuje, aké nároky má majiteľ zmenky pri postihu v prvom stupni, ktorý môže viesť proti všetkým zmenkovým dlžníkom bez výnimky. Majiteľ má vždy právo žiadať to, na čo zmenka znie, t.j. zmenkový peniaz, nominálnu hodnotu zmenky. Pokiaľ je prípustné úročenie zmenky podľa čl. I § 5 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., možno požadovať aj úroky zo zmenky vyplývajúce. Len zmenky na videnie (vistazmenky) a zmenky splatné v určenej lehote po videní (lehotné vistazmenky), nemajú pri vystavení splatnosť exaktne stanovenú, pretože tá je závislá na činnosti majiteľa zmenky v budúcnosti. Preto len tu sa pripúšťa úročenie.

Úroková sadzba musí zo zmenky vyplývať, a to od počiatku, odo dňa jej vystavenia.

Dikciu vyplývajúcu z ust. čl. I § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. „boli dojednané“ týkajúcu sa zmenkového úroku nemožno brať doslova, a nie je dôvod predstavovať si za tým určitú zmluvu, ale len skutočnosť, že výstavca zmenku na videnie alebo lehotnú zmenku vystavil s úrokovou doložkou a remitent ju prevzal. Úroková doložka obsiahnutá na zmenke nespĺňa funkciu zmluvnej pokuty.

Začiatok úročenia zmenkovej sumy nemožno regulérne stanoviť na dátum spadajúci do doby pred vystavením zmenky. Začiatok doby úročenia zmenkovej sumy nie je prípustné stanoviť ani na dátum neexistujúci alebo na dátum nemožný. Zákon však opomína otázku, dokedy sa zmenková suma v dôsledku opatrenia zmenky relevantnou úrokovou doložkou úročí.

Odvolací súd je toho názoru, že koniec lehoty úročenia zmenkovej sumy úrokovou doložkou nemožno stanoviť ľubovoľne, teda záver lehoty nemožno stanoviť na dátum neexistujúci alebo na dátum nemožný. Koniec lehoty úročenia zmenkovej sumy úrokovou doložkou nemožno rovnako určiť tak, aby bol situovaný do doby po splatnosti zmenkovej pohľadávky. Tým nie je však dotknutá požiadavka veriteľa na úročenie pohľadávky až do okamihu zaplatenia, pretože uhradzovaciu funkciu od splatnosti zmenkovej pohľadávky do doby zaplatenia zmenkového dlhu od dohodnutých úrokov, preberajú zákonné šesťpercentné úroky, ktoré sú v súlade s obsahom ust. § 48 a § 49 Článku I zákona č. 191/1950 Zb. súčasťou postihového zmenkového plnenia.

Aj s odkazom na vyššie uvedený názor z právnej teórie, ale i názor vyplývajúci z právnej praxe (rozhodnutie Vrchného sudu v Olomouci 4Cmo/214/2002) preto odvolací súd je toho názoru, že už súd prvého stupňa podľa obsahu zmenky i žalobného návrhu nemohol priznať navrhovateľovi popri zákonom určenom 6 % - nom ročnom úroku od 6.9.2010 aj v zmenke dohodnutý 0,25 %-ný úrok denne. Takéto právne posúdenie bolo možné súdom prvého stupňa realizovať (iura novit curia) aj bez procesnej iniciatívy účastníka (odporcu). Tak, ako je uvedené vyššie, odvolací súd pre takéto právne posúdenie poskytol účastníkom konania priestor na vyjadrenie, keď toto právo nevyužili. Aplikácia čl.7 ods. 3 cit. Nariadenia dáva priestor aj na nevyhovenie časti návrhu, ak z navrhovateľom predložených listín je zrejme, že návrhu, či jeho časti nie je možné vyhovieť.

V časti týkajúcej sa úrokov uplatňovaných po splatnosti zmenky, prvostupňový súd nesprávne právne posúdil a preto podľa § 220 O.s.p. v tejto časti odvolaciemu súdu nestávala iná možnosť, len rozsudok zmeniť a v tej časti žalobu zamietnuť.

Pre zostávajúcu časť rozhodnutia vo veci samej je určujúcim už vyššie uvedená skutočnosť, že odporca na predpísanom tlačive nedoručil súdu odpoveď nielen v stanovenej 30-dňovej lehote, ba neurobil tak ani do rozhodnutia vo veci prvostupňovým súdom. Až v podanom odvolaní, a teda oneskorene sa odporca mobilizuje tak, že všeobecne poukazuje zásady týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, alebo, že súd sa mal oboznámiť s príslušnými dokladmi a Zmluvou o úvere, z ktorej je zrejme, že je bez úrokov a poplatku „v tomto kontexte predovšetkým aj so zákonnou úpravou tzv. spotrebiteľskej zmenky“.

Vzhľadom k zmeškaniu lehoty 30 dní, ktorá má prepadný charakter, nie je možné v rámci odvolacieho konania prihliadať k dôvodom uvedeným až následne, či dokonca až v podanom odvolaní. Odporca bol riadne v súlade s Nariadením poučený o dôsledkoch svojej nečinnosti. Toto poučenie má rovnaký účel a dôsledky, ako poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p..

Odvolačný súd nemôže pri svojom rozhodovaní aplikovať § 205a ods. 1, písm. a), b) m d) O.s.p.. Vylučuje to znenie článku 18 Nariadenia.

V súlade s článkom 17 ods. 1 Nariadenia, Slovenská republika informovala Komisiu o tom, že na základe procesného práva Slovenskej republiky bude možno v súlade s článkom 17 Nariadenia podať opravný prostriedok „odvolanie“ (§ 201 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku) na „krajské sudy“. Odvolacie konanie začaté odvolaním podľa článku 17 Nariadenia sa uskutoční podľa procesného poriadku Slovenskej republiky (článok 19 Nariadenia) len za podmienky včasného podania odpovede odporcom (článok 5 ods. 3 Nariadenia).

Konanie postupom podľa Nariadenia č. 861/2007 pred súdom v celom rozsahu nahrádza prvostupňové konanie podľa Občianskeho súdneho poriadku platného na území Slovenskej republiky. V prípade podania odvolania podľa článku 17 Nariadenia, rozhoduje odvolací súd Slovenskej republiky podľa procesného práva Slovenskej republiky (článok 19 Nariadenia). Pôjde predovšetkým o ustanovenie upravujúce odvolacie konanie v drobných sporoch (§ 214 ods. 1 písm. b) O.s.p.), ale aj ustanovenia § 205a ods. 1 písm. c) O.s.p., či § 213 ods. 1 O.s.p. o viazanosti odvolacieho súdu skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa.

Rozsah preskúmajacej právomoci odvolacieho súdu v preskúmvanej veci bol zásadne obmedzený v dôsledku toho, že odporca fakticky nevyužil svoje právo dané mu v článku 5 ods. 1, 2, 3 Nariadenia podať v lehote 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky odpoveď na podaný návrh, ktorá by obsahovala výhrady voči uplatňovaným nárokom. Ako už bolo uvedené, jeho odpoveď je podľa svojho obsahu uznaním žalovaných nárokov. Pasivita odporcu znemožňuje odvolaciemu súdu vecne preskúmať rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov uvedených až v podanom odvolaní. To však nebráni odvolaciemu súdu pri zachovaní postupu podľa § 213 ods. 2 O.s.p. preskúmať ex offio tú časť rozsudku, ktorou bola uložená odporcovi povinnosť zaplatiť úrok zapísaný do zmenky podľa čl. I. § 5 ZZŠ. Zo zmenky totiž môže ktokoľvek zistiť, že zmenkový úrok patrí navrhovateľovi len do dňa splatnosti zmenky.

Tak ako je už uvedené vyššie, cieľom prijatia Nariadenia bolo zjednodušenie a zrýchlenie cezhraničného konania v spotrebiteľských a obchodných veciach s nízkou hodnotou sporu (bod 4 Preambuly Nariadenia). Cieľom takéhoto konania by malo byť zjednodušenie prístupu k spravodlivosti. Nariadenie upravuje cezhraničné spory výslovne aj v spotrebiteľských veciach. Preto rozsah dokazovania a preskúvania aj spotrebiteľských vecí prvostupňovým súdom musí sa riadiť Nariadením. Len odvolacie konanie začaté odvolaním podľa článku 17 Nariadenia sa riadi Občianskym súdnym poriadkom (zák. č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov).

Pre rozhodnutie odvolacieho súdu v preskúmvanej veci má zásadný význam bod 31 Preambuly Nariadenia, podľa ktorého „mali by existovať minimálne požiadavky na preskúvanie rozsudku v prípadoch, keď odporca nebol schopný pohľadávku poprieť. Vychádzajúc z citovaného ustanovenia, ako aj z článku 7 bod 3 Nariadenia, má odporca, ktorý nevyužil svoje právo na odpoveď k podanému návrhu v stanovenej lehote 30 dní síce právo podať odvolanie proti rozsudku súdu podľa článku 17 Nariadenia, avšak v takom prípade môžu byť právne relevantné len tie odvolacie dôvody, ktoré uvádza článok 18 Nariadenia. Na iné odvolacie dôvody, ktoré by odporca uviedol prvýkrát až v podanom odvolaní, nie je možné prihliadať.

Vzorové tlačivo C na odpoveď odporcu (článok 5, ods. 2, 3 Nariadenia) obsahuje poučenie, že ak odporca neodpovie do 30 dní, súd vydá rozsudok. Aj keď toto poučenie nie je natoľko prepracované ako poučenie uvedené v § 120 ods. 4 O.s.p., poskytuje odporcovi informáciu, že v prípade jeho nečinnosti bude vyhlásený rozsudok súdu na základe podkladov navrhovateľa, bez ohľadu na možné, no nepoužité dôvody na strane odporcu. Preto požiadavka „riadneho poučenia“ stanovená v § 120 ods. 4 a § 205 ods. 1 O.s.p. je splnená, pokiaľ bol odporca riadne poučený podľa článku 5 ods. 3 a článku 7 ods. 3 Nariadenia. V tejto súvislosti treba znova zdôrazniť, že konanie pred súdom prvého stupňa sa uskutočňuje podľa Nariadenia a iba v prípade, že Nariadenie neustanovuje inak, riadi sa konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu procesným právom Slovenskej republiky.

Nezaslanie odpovede odporcom v zmysle článku 5 ods. 3 a článku 7 ods. 3 Nariadenia alebo zaslanie takej odpovede, v ktorej odporca uplatnenú pohľadávku rátaťe príslušenstva nijako nenamietal, má teda aj účinky porovnateľné aj s nepredložením a neuvedením dôkazov a skutočností v zmysle § 120 ods. 4 v spojení s § 205a ods. 1 O.s.p..

V preskúmvanej veci odporca v podanom odvolaní neuviedol žiaden z dôvodov upravených v článku 18 Nariadenia, práve naopak, uplatnenú pohľadávku už predtým písomne uznal. Preto odvolací súd sa nemôže zaoberať ani s dôvodmi uvedenými v článku 18 ods. 1 Nariadenia.

Tak, ako bolo konštatované, tým, že žalovaný v lehote stanovenej v článku 5 ods. 3 Nariadenia, nepodal odpoveď na podaný návrh, nemôže v odvolaní podanom podľa článku 17 Nariadenia účinne uvádzať také odvolacie dôvody, ktoré mali byť uvádzané v odpovedi podľa článku 5 ods. 3 Nariadenia.

Zo skôr uvedených dôvodov bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený len v tej časti, ktorou bolo rozhodnuté o povinnosti zaplatiť navrhovateľovi zmenkový úrok 0,25 % denne zo sumy 1.415,83 eur od 6.9.2010 do zaplatenia tak, že v tejto časti odvolací súd návrh zamietol (§ 220 O.s.p.). Pretože na dôvody uvedené oneskorene, až v podanom odvolaní, nie je možné prihliadať, bol rozsudok súdu potvrdený čo do povinnosti odporcu zaplatiť zmenkovú sumu, 6 % ročný úrok a zmenkovú odmenu (§ 214 ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd v súlade s § 238 ods. 3 O.s.p. pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie, pretože ho považuje za rozhodnutie zásadného právneho významu.

Za rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu možno považovať také rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré rieši doposiaľ nenastolenú alebo v iných súvislostiach prezentovanú a právne riešenú otázku takým spôsobom, ktorý je významný z hľadiska rozhodovacej činnosti súdov vôbec. Ak odvolací súd dovolanie pripustí, je povinný v odôvodnení rozhodnutia bližšie vysvetliť svoj myšlienkový postup pri posúdení uplatneného

nároku a uviesť, ktorú normu hmotného práva pri posúdení na daný skutkový stav a z akého dôvodu.

Jedná sa o rozhodnutie, ktoré rieši doposiaľ nenastolenú a neriešenú právnu otázku, ktorá môže mať zásadný význam z hľadiska rozhodovacej činnosti súdov vôbec. Ide o právnu otázku vykladanú v iných rozhodnutiach odvolacích súdov tak, že nezaslanie odpovede odporcom podľa článku 7 ods. 3 Nariadenia nebráni odvolaciemu súdu vo vecnom preskúmvaní rozsudku z dôvodov uvedených odporcom, či aj ním neuvedených, vo včas podanom odvolaní (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/273/2014 zo dňa 2.2.2015, rozsudok sp. zn. 7Co/339/2014 zo dňa 26.2.2015).

Vychádzajúc z bodu 31 Preambuly, článku 5 ods. 3, článku 7 ods. 1, 3 a článkov 17 a 18 Nariadenia, je oprávnený odvolací súd vecne preskúmvávať rozsudok prvostupňového súdu, ktorého predmetom sú zmenkové nároky podľa článku I. § 48z. č. 191/1950 Zb. len za podmienky včasného doručenia odpovede odporcu súdu prvého stupňa obsahujúcu konkrétnu námietku voči uplatňovaným zmenkovým nárokom. Na dôvody uvedené oneskorene, po uplynutí lehoty 30 dní stanovenej v článku 5 ods. 3 Nariadenia, nie je možné prihliadať. Za týchto podmienok nie je odvolací súd oprávnený ex offo preskúmvávať výšku a opodstatnenosť uplatňovania zmenkových nárokov prisúdených napadnutým rozsudkom. Súd je však oprávnený ex offo preskúmvávať, či si navrhovateľ - majiteľ zmenky uplatňuje len zmenkové nároky podľa čl. I. § 48 ods. 1 z. č. 191/1950 Zb., alebo aj nároky mimozmenkové, napr. úrok podľa § 497 a § 502 Obchodného zákonníka. Pokiaľ navrhovateľ napriek poučeniu súdu podľa § 213 ods. 2 O.s.p. zotrvá na návrhu, že sa jedná len o zmenkový úrok dojednaný podľa čl. I. § 5 a § 48 z. č. 191/1950 Zb. môže súd rozhodovať ex offo o oboch nárokoch samostatne.

V prípade nezaslania, či oneskoreného zaslania odpovede odporcom môže byť relevantným odvolacím dôvodom len niektorý z dôvodov uvedených v článku 18 Nariadenia.

Pripustenie vecného preskúmvania rozsudku súdu prvého stupňa z dôvodov uvedených odporcom až v podanom odvolaní, či dokonca aj z dôvodov odporcom nenamietaných v podanom odvolaní, je v rozpore

s cieľmi prijatia Nariadenia uvedenými v bodoch 4, 7 a 30 Preambuly Nariadenia, no predovšetkým v rozpore so Zákonom zmenkovým a šekovým (čl. I., § 1, § 5, § 10, § 17, § 48 a § 75).

Dovolanie je prípustné aj v prípade, že predmetom konania je len príslušenstvo pohľadávky, ak výška príslušenstva v čase začatia konania neprevyšuje sumu zodpovedajúcu trojnásobku minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy (§ 238 ods. 5 O.s.p.).

Na obdobie roku 2015 je minimálna mzda ustanovená Nariadením vlády SR č. 297/2014 Z. z. vo výške 380,- eur ($380 \times 3 = 1.140,-$ eur, $380 \times 10 = 3.800,-$ eur).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s bodom 29 Preambuly Nariadenia a článkom 16 Nariadenia. Odvolací súd pri čiastočnej zmene rozhodnutia rozhodoval o náhrade trov celého konania. Má pritom prihliadať na úspešnosť účastníkov v konaní, rozhoduje pri zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa o náhrade trov celého konania (aj s použitím ust. § 224 ods. 2 O.s.p.).

Pri zisťovaní úspešnosti účastníkov konania súd porovnáva predmet konania pri začatí konania s plnením prisúdeným. Pri peňažnom plnení sa zisťuje úspešnosť nielen porovnávaním istiny (zmenkovej sumy), ale aj kapitalizovaných súm zmenkových úrokov, zákonného 6 % úroku, zmenkovej odmeny, prípadne zmenkových nákladov.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia advokátom je v súlade s § 10 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb - ďalej len Vyhláška, tarifnou hodnotou veci pri opakujúcom sa plnení na dobu neurčitú, päťnásobok ročného plnenia.

Návrhom na začatie konania si žalobca uplatnil zaplatenie zmenkovej sumy 1.415,83 eur, zmenkového úroku 0,25 % denne zo sumy 1.415,83 eur od 9.6.2010 do zaplatenia, t. j. do 9.6.2015 v kapitalizovanej sume 6.470,34 eur, 6 % ročného úroku zo sumy 1.415,83 eur za obdobie od 6.9.2010 do zaplatenia, t. j. do 6.9.2015 v kapitalizovanej sume 425,44 eur a zmenkovej odmeny v sume 4,72 eur, spolu 8.316,33 eur.

Prisúdené žalobcovi boli zmenková suma 1.415,83 eur, zmenkový úrok 0,25 % denne od 9.6.2010 do 5.9.2010 v sume 315,02 eur, 6 % ročný úrok v sume 425,44 eur a zmenková odmena 4,72 eur, spolu 2.161,01 eur.

Je nepochybné, že žalobca bol v prevažnej miere v konaní neúspešný (74,02 %). Právo na náhradu pomernej časti trov vzniklo žalovanému. Ten nepodal návrh na náhradu trov konania v dôsledku toho v súlade § 224 ods. 2 O.s.p. odvolací súd nepriznal účastníkom náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.